

پیمان فیوضات

برای کسی که می‌خواهد بنویسد، هر حادثه‌ای و هر تغییری می‌تواند یک امکان جدید باشد؛ یک سؤال جدید، یک جست‌وجوی جدید و... یک تجربه‌ی انسانی، جدید... و شاید یک پیاده‌روی جدید.

و برآیند کلی سؤالهایی که حوادث عجیب این سال‌ها باعث به وجود آمدن شان می‌شد، برای من این بود که: «ما واقعاً که هستیم؟» در بسیاری از همنسان‌کم و بیش تحصیل‌کرده‌ی طبقه‌ی متوسط که احتمالاً با ایده‌ها و پرسش‌هایی مشابه) در کار‌شناخت بیش تر دارالخلافه و اجتماع آدم‌های پیرامون شان هستند، میل مشابهی برای رسیدن یا دست‌کم نزدیک شدن به جواب این سؤال حس کردم.

در کار نوشتن جدای از تأثیرات شرایط اجتماعی - فرهنگی موجود، و تأثیری که به حال گنجینه‌ی ادبیات فارسی بر نوشتن ما فارسی زبانان گذاشته و می‌گذارد، از آن‌چه از ادبیات جهان به زبان ما برگردانده شد، تأثیر زیادی گرفته‌ام. از این بابت دین بسیار بزرگی به مترجمان کارکشته و زیده‌ی کشورمان احساس می‌کنم؛ داریوش آشوری، نجف دریابندری، حشمت‌الله کامرانی، عبدالله کوثری، علی‌اصغر بهرامی، مرحوم قاضی و مرحوم به‌آذین و دیگران با انتخاب‌های درست و سنجیده هریک بخشی از ادبیات جهان را به ما معرفی کرده‌اند... در متون ترجمه شده توسط این اساتید، در بعضی موارد حتی فارسی نوشتن زیبا را می‌شود یاد گرفت.

در این لحظه که به توصیه‌ی ناشر محترم نوشتن مقدمه را شروع کرده‌ام، بیش‌تر از یک سال از تکمیل آخرین داستان مجموعه‌ی حاضر می‌گذرد.

این مجموعه که سومین مجموعه‌ی داستان کوتاه‌های من است، سه داستان دارد و تفاوت‌هایی با کارهای قبلی ام، آچمزشده‌ها و نمایشگاه نگاتیو دارد. شاید مهم‌ترین تفاوت آن حجم داستان‌ها باشد. در ابتدای نوشتن هر کدام از آن‌ها فکر می‌کردم که آن‌ها را به شکل و اندازه‌ی رمان خواهم نوش特 ولی به تدریج به این نتیجه رسیدم که فرم پیش روی تان، صورت ایده‌آل کار است.

هر داستان چند بخش دارد که به فراخور شرایط و اتفاقات آن، از هم جدا شده‌اند.

تمامی علامت‌های [...] و [بیب] از من است و حتی پیش از ارائه‌ی اثر برای دریافت مجوز چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در متن وجود داشته است.

لازم می‌دانم همینجا از پدر و مادرم به‌خاطر همه‌ی محبت‌هایشان و به خصوص بابت این‌که استقلال‌مرا به رسمیت شناختند! و (بعد از مدتی غرولند) قبول کردند جایی، کمی دور از آن‌ها در فضای شخصی خودم به کارهایم برسم، تشکر کنم:

از دوستان عزیز و بامعرفت‌ام، هیوا میکائیلی و مهтарه علیزاده که در کار خواندن نوشته‌های من و نقدهای بی‌تكلف و بی‌تعارف هیچ مضایقه ننمودند، ممنونم.

از مهندس قلب من، مهدی جلالی، آلمافاضلی، آرش بهگو، رضا حاجی‌خانی و علی شاملو به‌خاطر هم‌کلامی‌هایشان متشکرم.

هم‌چنین از لیلا و علی حسین‌خانی عزیز بابت زحماتی که برای چاپ این کتاب کشیده‌اند سپاس‌گزارم.

طیف کسانی که دوست‌شان دارم و به آن‌ها چه در کار نوشتن و چه در زندگی

شخصی دل‌بسته‌ام وسیع‌اند. ماندم درباره‌ی این مجموعه داستان بگویم: تقدیم به چه کسی؟

پس

تقدیم به هر کس که از خواندن کتاب لذت ببرد

و دوست داشته باشد این لذت را با دیگری سهیم شود.

با آرزوی شادی.

۲۹ مهرماه ۱۳۹۲

سوال: پیست سؤالی یه؟

سوال ۱. اگر این داستان بیست سؤالی است پس چرا اسمش را بندهای

خالی گذاشته‌اند؟

الف: برای اینکه خواننده‌های مدرن این‌طور دوست دارند.

ب: برای اینکه این داستان را یک پشتکنکوری حرفه‌ای نوشته که نیمی از

عمرش را به تلاش برای قبولی در کنکور گذرانده است.

نمی‌خواهی دست از این طنز سیما بیت برداری؟

چرا... خب کجا بودیم؟ از کجا شروع کنیم؟ از اول؟ می‌گن اگه از آخر شروع

کنیم حس تعلیق و این حرفای داستان بیشتر می شه؟ توی موسیقی می گن:

سوستینو تو! از آخر شروع کنیم؟ فلش بک بازی و اینا؟ من که می‌گم بیاین از خود

پول» شروع کنیم:

«ب ب ب پیپولی که دست یاروئه چه قدر هست حال؟»

چهار نفری توی یک پراید هاچبک پشت چراغ قرمز یک چهارراه منتظر

بودند؛ منتظر این‌که چراغ سبز شود. کیوان جلو نشسته بود؛ گوشی موبایل را به

دهانش چسبانده بود و آن قدر آرام حرف می‌زد که وحید متوجه نشده بود که دارد

خوب خرید؛ که شش یا هشت جور چاقوی خوش‌گل داره؛ با همون چاقوهای مارک دار هم می‌شه ننهی نازلی رو قیمه قورمهش کرد.»

۳. «می‌شه یه یخچال دسته دوی «ارج» خرید. زیاد برفک می‌زنه ولی صداس خیلی رو مخ نمی‌ره... خلاصه پنجاه تومن می‌ازره... پنجاه تومان‌الآن یه برگ اسکناس صورتی یه که بهش می‌گن چک پولی پنجاه تومنی. یک راهای عجیبی هم واسه جعلش هست که باورت نمی‌شه...»

۴. «اما می‌شه یه جنس توپ خرید کلی صفاشو رسید.»

کشیک‌کشی - زاغزنه

قرار شد بهزاد و وحید توی ماشین منتظر باشند بیینند کی آقا عبدالله به مخفی‌گاهش می‌آید. البته این اصطلاح «مخفي‌گاه» را کیوان استفاده می‌کرد؛ برای وحید ماجرا کمی تناقض داشت: «اگه طرف باید مخفی بشه چطور نمی‌ده ممم موهاشو رنگ کنن؟ یا ممثلاً کلاهی چیزی سرش بذاره؟»

بهزاد داشت با فندکش بازی می‌کرد: «والله چی بگم؟ شایدم حلا امروز دیدیم موهاش یه رنگ دیگه شده. یه وقت می‌بینی داده واسه‌ش سبزش کنن. کسی چه می‌دونه؟» هرچند لحظه یکبار دگمه‌ی فندک را می‌زد و روشنش می‌کرد: «ولی این کیوان کلاً برنامه‌ش معلوم نیس. اصلاً این چه‌جور مخفی‌گاهی یه که طرف از «جومهوری» این‌جوری راست‌راست می‌ره توش؟» شعله‌ی فندک را زیاد کرد و دوباره دگمه‌اش را زد: «یعنی یه در-پنجه‌های از این کوچه‌ها پس کوچه‌ها نداره؟ نمی‌دونم.» شعله‌ی فندک را کم کرد و دگمه‌اش را زد: «من که سر در نمی‌یارم، این بابایی که کیوان می‌گفت خیلی باید تابلو باشه.»

چند دقیقه رفتار دیپلماتیک

چند دقیقه بعد وحید گفت: «انقد با این ففندکت ور نزو. گازش تومون می‌شه، بی‌آتش می‌مونی.»

وحید صحیح‌ها تا قبل از ظهر معمولاً می‌توانست در این حد از خودش رفتار دیپلماتیک نشان دهد و برای آدمی مثل بهزاد دلیل بیاورد که کاری را که دوست دارد نکند. به‌حال معلوم بود فندک بهزاد داشت اعصابش را خرد می‌کرد. بهزاد

گوشی توی دستش برگشت و وحید رانگاه کرد. وحید گفت: «آهان. بیبخشید.» ماشین‌ها که راه افتادند، بهزاد هم زد توی دنده و راه افتاد پشت سرشار.

نازلی گفت: «این برف پاک‌کنش چرا این‌جوری ضایع شده؟» بهزاد گفت: «اه. راست می‌گی. امروز هم هوانه یه حالی یه. ممکنه بارون بیاد... کیوان! این برف پاک‌کنن چرا این‌جوری خیطه؟»

کیوان آرام گفت: «پس بعداً تماس می‌گیرم. چاکریم.» بعد دستش را از جلوی دهانش برداشت و گفت: «چیه؟ چی می‌گین؟»

بهزاد گفت: «یه ساعته باکی حرف می‌زنی؟» کیوان گفت: «می‌خواستم خیالم راحت باشه که با حکم جلب می‌شه گرفتش. زنگ زده بودم از یکی پرسیم می‌شه یا نه.»

وحید گفت: «حب اگه حکم جلب بگیری دی‌دی‌دیگه ما رو می‌خوای چی کار؟»

نازلی خندید. گفت: «فکر کردی دیگه حکمو گرفتی کارت حله؟» بهزاد توی آینه نازلی را نگاه کرد و کیوان گفت: «نه. تازه داستان داره. حکم‌ش مدت داره. مأمور ناز داره. تازه هر ساعتِ روز که نمی‌تونی بگیریش.»

با «پنجاه هزار تومن» چی می‌شه خرید؟ این چیزی بود که ذهن بهزاد را مشغول کرده بود؛ موتورسوارها موتورهایشان را به زحمت از لای ماشین‌های ایستاده پشت چراغ بیرون می‌کشیدند. خودشان را می‌رسانندند روی خط سفید و همین‌که می‌دیدند ماشینی از طرف دیگر چهارراه آرام می‌آید، گاز می‌دادند و گله‌وار با سروصدا چراغ قرمز را رد می‌کردند. بهزاد همان‌طور که به قرمزی چراغ زل زده بود با خودش فکر می‌کرد پولی که قرار است کیوان به آن‌ها بدهد هرچه باشد از «پنجاه هزار تومن» کم‌تر نیست؛

۱. «با پنجاه هزار تومن می‌شه دوبار از بانجی جامپینگِ بام تهران پرید پایین؛ شایدم بشه یه بار دو نفری پرید...»

۲. «می‌شه یه لوستر معمولی - از این چینی یا - واسه خونه‌ی نازلی اینا خرید و داد به مامانش که کم‌تر غربزنه... یا یه دوچرخه خوب واسه رضا خرید که دهن مامان جونش بسته شه. هه! می‌شه یه جعبه از این چاقوهای خارجی